



REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 21 Mart 2011
Nr.ref: RK 91/11

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Dava no: KI 65/09

Başvurucu

Zejni Selimi

Kosova Yüksek Mahkemesi A.Nr. 727/2009 sayılı kararının Anayasaya uygunluğunun değerlendirilmesi

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Aşağıdaki yapıdadır:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Yargıç
Altay Suroy, Yargıç
Almiro Rodrigues, Yargıç
Snezhana Botusharova, Yargıç
Ivan Čukalović, Yargıç
Gjyljeta Mushkolaj, Yargıç
Iliriana Islami, Yargıç

Mahkeme, oybirliğiyle davanın kabul edilmezliğini oylamıştır.

GİRİŞ

Başvurucu

1. Başvurucu, Priştine’de mukim Bayan Zejni Selimi’dir.

İtiraz Edilen Karar

2. Kosova Yüksek Mahkemesinin A. nr. 727/2009 sayı ve 22 Ekim 2009 tarihli kararı.

Dava Konusu

3. Priştine’de ikamet eden Bayan Selimi 24 Kasım 2009 tarihinde Kosova Anayasa Mahkemesine başvuruda bulunmuştur. Başvurucu, malulen emekliliği hakkındaki Kosova Yüksek Mahkemesinin A. nr. 727/2009 sayı ve 22 Ekim 2009 tarihli kararının Anayasaya uygunluğunun değerlendirilmesini talep etmektedir.

Yasal Dayanak

4. Kosova Cumhuriyeti Anayasasının (bundan sonra “Anayasa” şeklinde anılacaktır) 113.7 maddesi, 03/L-121 sayı ve 16 Aralık 2009 tarihli Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasanın (bundan sonra “Yasa” şeklinde anılacaktır) 20. maddesi ile Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü’nün (bundan sonra “İçtüzük” şeklinde anılacaktır) 56 (2) kuralı.

Davanın Mahkemeye Geliş Biçimi

5. Anayasa Mahkemesine yapılan başvuru 24 Kasım 2009 tarihinde teslim edilmiştir.
6. Yargıç Kadri Kryeziu başkanlığında yargıçlar Gjyljeta Mushkolaj ve Iliriana Islami’den oluşan ön inceleme heyeti, raportör yargıç Snezhana Botusharova’nın raporunu görüştüğten sonra, 17 Aralık 2010 günü tam kadroda toplanan Mahkeme heyetine istemin kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur.

Olguların Özeti

7. Başvurucunun 24 Kasım 2009 tarihinde Anayasa Mahkemesine sunduğu başvuru dilekçesi KI 65/09 dava numarası ile kaydedilmiştir. Her ne kadar hangi anayasal hakkının ihlal edildiğini kesin bir şekilde belirtmemiş olmasına rağmen, başvurucunun, malulen emekliliğine ilişkin istemini mesnetsiz olarak reddeden Kosova Yüksek Mahkemesinin A. nr. 727/2009 sayı ve 22 Ekim 2009 tarihli kararına itiraz ettiği sonucu çıkarılabilir.
8. Dava evrakından Çalışma ve Sosyal Refah Bakanlığı Kosova Emeklilik İdaresi Departmanının 22 Şubat 2006 tarihinde 2003/23 sayılı Yönetmeliğine dayanarak çıkarttığı bir kararla, geriye dönük olarak 1 Ocak 2004 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere kırk avro (40 €) tutarında malulen emeklilik hakkı tanındığı tespit edilmiştir. Kararda, bu hakkın kazanılmasından üç (3) yılın sonunda yeniden inceleme için bu Bakanlık tarafından başvurucunun çağrılacağı bildirilmiştir.
9. Çalışma ve Sosyal Refah Bakanlığı Kosova Emeklilik İdaresi Departmanı Bayan Seliminin maluliyetinin devam etmeyip kalıcı olmadığı yönündeki sağlık komisyonunun değerlendirme raporuna dayanarak 2 Nisan 2009 tarihinde çıkarttığı kararla maluliyet emeklilik talebini reddetmiştir.
10. Kosova Yüksek Mahkemesi, başvurucunun dava dilekçesini reddeden bir kararı 22 Ekim 2009 tarihinde çıkartmıştır.
11. Aynı kararda Yüksek Mahkeme, Çalışma ve Sosyal Refah Bakanlığının Malulen Emeklilik Yasasının 3.2 maddesine göre kurduğu ve ilgili alan uzmanı olan

hekimlerden oluşan komisyonlar, sağlık evrakını inceleyip yaptıkları muayene ile başvuruçunun tam ve daimi maluliyetinin bulunmadığını tespit etmişlerdir. Öyle ki Yüksek Mahkeme, Bayan Selimi'nin Malulen Emeklilik Yasasının 3. maddesinde öngörülen malulen emeklilik koşullarını yerine getirmediği tespitinde bulunduğu Çalışma ve Sosyal Refah Bakanlığının mevcut durumu tam ve doğru değerlendirerek maddi hukuku doğru uyguladığını değerlendirmiştir.

İstemın Kabul Edilirliğinin Değerlendirilmesi

12. Anayasanın aşağıda alıntılanan 113.7 Maddesi şunu belirlemiştir:

“Bireyler, Anayasa ile güvence altına alınan bireysel hak ve özgürlüklerinin kamu otoritelerince ihlal edilmesi durumunda, tüm kanun yollarını tükettikten sonra dava açmaya yetkilidirler.”

12.1. Sunulan evraktan başvuruçunun yasalarla belirlenen tüm kanun yollarını tükettiği tespit edilmiştir.

13. Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasanın 49. maddesi 1. fıkrası şunu belirlemiştir:

“Başvuru, dört (4) aylık süre içerisinde yapılır. Süre, başvuruçuya mahkeme kararı teslim edildiği günden itibaren işlemeye başlar. Tüm diğer durumlarda karar veya hükmün alenen açıklandığı günden itibaren süre işlemeye başlar.”

13.1. Bu davayla ilgili son karar 22 Ekim 2009 tarihli karardır. Başvuruçucu Anayasa Mahkemesine yaptığı başvurusunu 24 Kasım 2009 tarihinde yapmış olup Yasanın 49. maddesiyle öngörülen süreye uymuştur.

14. Başvuruçunun, iddia edilen malulen emeklilik hakkını elde etmek için yasalarla öngörülen tüm kanun yollarını tüketmiş olmasına rağmen, o, “idari veya yargı organlarının Anayasa ile güvence altına alınan haklarını ihlal ettiği” yönünde herhangi bir delil sunmamıştır (bkz. Vanek – Slovakya Cumhuriyeti davası AİHM 53363/99 sayı ve 31 Mayıs 2005 tarihli Kabul Edilmezlik Kararı).

15. Mahkeme, hukuk mahkemelerince alınan kararların temyiz edildiği dördüncü derece mahkeme olmadığını vurgular. Usul hukuku ile maddi hukuk kurallarını yorumlayıp uygulamak hukuk mahkemelerinin görevidir. (bkz. KI 13/09 sayılı Sevil Kastrati davası 17 Haziran 2010 tarihli kararı ile *mutatis mutandis* Garcia Ruiz – İspanya [GC] 30544/96 davası Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi [AİHM] 1999-I tarihli kararı 28. Maddesi).

16. Anayasa Mahkemesi delillerin doğru sunulup sunulmadığını ve başvuruçunun adil yargılanması için usullerin genel anlamda nasıl uygulandığını değerlendirebilir (bkz. Edwards – Birleşik Krallık 13071/87 sayı ve 10 Temmuz 1991 tarihli kabul edilmiş dava başvurusu hakkında Avrupa İnsan Hakları Komisyonunun Raporu vb.)

17. Ancak, başvuruçucu tarafından sunulan tüm evrak inceledikten sonra Mahkeme, Yüksek Mahkemenin yargılamaında haksız veya keyfi herhangi bir uygulamanın bulunduğunu tespit etmemiştir (bkz. *mutatis mutandis* Vanek – Slovakya Cumhuriyeti davası AİHM 53363/99 sayı ve 31 Mayıs 2005 tarihli Kabul Edilmezlik Kararı).

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasanın 113.7 maddesine, Yasanın 20. maddesine ve İçtüzüğün 56 (2) Kuralına dayanarak Anayasa Mahkemesi oybirliğiyle:

- I. İstem kabul edilmez olarak REDDİNE karar vermiştir.
- II. İşbu karar Yasanın 20.4 Maddesine uygun şekilde taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.
- III. Karar derhal yürürlüđe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Bařkanı

Dr. Snezhana Botusharova, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza